

VERTROUWELIJK

LANDELIJKE CONFERENTIE VAN DE BRUGGROEP.

(Amsterdam 10 en 11 januari 1959)

S a m e n v a t t i n g

Op 10 en 11 januari 1959 vond te Amsterdam een landelijke conferentie van leden van de Bruggroep plaats, ter beslissing van de vraag over het al dan niet uitkomen door de groep met een eigen kandidatenlijst bij de a.s. verkiezingen.

Na het aanhoren van een spreker pro en een andere woordvoerder contra een eigen lijst en na ampelen-inderdaad vrije-discussie besloot de conferentie aan de a.s. verkiezingen deel te nemen onder de naam "De Brug voor Vrede en Socialisme". Gerben Wagenaar, Henk Gortzak, Mevr. Lips en Bertus Brandsen zullen in deze volgorde de eerste vier plaatsen op de lijst innemen.

Tot het stichten van een tweede communistische partij werd (nog) niet overgegaan. Teneinde toch tot een organisatorisch geheel te komen werd besloten tot het oprichten van een "Strijdfonds voor de Verkiezingen". Dit fonds zal "leden" kennen, die een wekelijkse contributie betalen en gratis het orgaan "De Brug" zullen ontvangen.

Ter conferentie werd een "landelijk propagandacomité" gekozen, dat kan worden gezien als de landelijke leiding van de Bruggroep.

Henk Gortzak ontving voor de conferentie een afschrift van een brief van het partijbestuur der CPN aan het ANP, waarin dit bestuur zich bereid verklaarde een gesprek met de Bruggroep te openen.

De conferentie zond naar aanleiding daarvan per deputatie een uitnodiging aan Paul de Groot de bijeenkomst te komen toespreken.

In antwoord daarop liet het partijbestuur per brief weten, dat het nog steeds bereid was een gesprek met de Bruggroep aan te gaan, echter op voorwaarde, dat de conferentie er van zou afzien met een eigen lijst uit te komen. In dat geval zou de algemeen secretaris bereid zijn zich op een later door de Bruggroep te houden vergadering te laten vertegenwoordigen.

De conferentie nam de brief voor kennisgeving aan.

VERTROUWELIJK

LANDELIJKE CONFERENTIE VAN DE BRUGGROEP.

Algemeen.

Op 10 en 11 januari 1959 vond te Amsterdam een landelijke conferentie plaats van de dissidenten uit de CPN, die zich hebben aaneengesloten onder de naam "Bruggroep".

De bijeenkomst werd bijgewoond door 206, voor het grootste gedeelte uit Amsterdam afkomstige personen.

De vergadering stond onder leiding van een presidium, dat gevormd werd door Gerben Wagenaar, Henk Gortzak, Bertus van der Heul, Evert Sip, Sjef Pieters en Mevr. van den Muyzenberg-Willemsse, van wie eerstgenoemde als voorzitter optrad.

Eigen lijst van de Bruggroep bij de a.s. verkiezingen.

In zijn openingstoespraak zei Wagenaar o.m. dat het - nu de tot verzoening naar het 19de partijcongres uitgestoken hand van de Bruggroep was geweigerd - tijd werd zich over de thans aan te nemen houding te beraden. In de eerste plaats was dan aan de orde het deelnemen van de groep aan de vervroegde verkiezingen.

Aangezien de meningen in de leiding van de groep verdeeld waren, zou in eerste instantie Gortzak als voor- en Jan Hoogcarspel als tegenstander daarvan het woord voeren. De overige aanwezigen zouden daarna vrijelijk over het onderwerp van gedachten kunnen wisselen. In verband met de beschikbare tijd verzocht Wagenaar de discussianten echter niet al te uitvoerig te worden.

PRO.

Gortzak betoogde dat met de "open brief" van de oppositiegroep aan het 19de partijcongres van de CPN, een onmiskenbare basis tot verzoening was gelegd. Paul de Groot heeft deze evenwel niet gewild en door het stellen van zijn eisen de deur tot terugkeer van de oppositie stevig gesloten. Niemand uit de Bruggroep wenste aan de eisen van het CPN-congres te voldoen.

Wij moeten, aldus Gortzak, op de op 5 april 1958 ingeslagen weg voortgaan. Toen meenden wij op grond van onze marxistisch-leninistische beginselen de door ons ingenomen zetels in

de Tweede Kamer - die wij tot 1960 dachten bezet te kunnen houden - niet te moeten afstaan.

In Amsterdam verloor de CPN in 1958 in de acht weken tussen de gemeenteraads-verkiezingen en de verkiezingen voor de Provinciale Staten 13.000 stemmen. Deze zullen nu ongetwijfeld ons ten deel vallen. Wij mogen deze kiezers niet teleurstellen, aldus Gortzak.

CONTRA.

Jan Hoogcarspel, die van 1946 - 1952 lid van de Tweede Kamer voor de CPN was en die thans nog zitting heeft in de Provinciale Staten van Zuid-Holland, uitte er zijn voldoening over, dat hier ook tegenstanders van de bij de leiding overheersende mening aan het woord mochten komen. Hij wilde vasthouden aan het oorspronkelijke doel van de oppositiegroep, zoals dat in het eerste nummer van "De Brug" is omschreven, nl. het streven naar een beter voor zijn taak berekende CPN, bevrijd van sectarisme en dogmatisme. Dit kon niet in 7 maanden bereikt worden en zal ook niet tot stand gebracht kunnen worden door deelneming aan de verkiezingen.

Wij hebben, zoals Brandsen en Wagenaar meermalen betoogden geen principiële verschilpunten met de partij. De verschillen van inzicht betreffen niet de partijpolitiek maar beleidskwesties.

Door het uitkomen van twee communistische lijsten worden de arbeiders in verwarring gebracht. Daardoor ontketenen wij een broederstrijd. Op basis van het verkiezingsprogramma van de CPN is het ook voor de uitgesloten communisten mogelijk op die partij te stemmen.

"De Brug" moet aan de oorspronkelijk gestelde doeleinden blijven vasthouden en het is daarbij zeer goed mogelijk met de gewone leden van de CPN samen te werken, aldus Hoogcarspel.

Discussies: Voorstel aanvaard.

Bij de daarop volgende discussie, die in tegenstelling tot wat in de CPN gebruikelijk is inderdaad een open karakter had, werd o.m. naar voren gebracht dat men niet kon blijven vast-

houden aan een verklaring van 7 maanden geleden, daar er sindsdien teveel veranderd is. Algemeen was men van gevoelen, dat het onlangs gehouden partijcongres aan de Bruggroep de oorlog had verklaard en dat men niet terug kon.

Samenwerken met de partij van Marcus Bakker en Paul de Groot, die het communisme door de modder halen, werd niet mogelijk geacht. Men wenste dergelijke lieden niet als "broeders" te beschouwen. Zij zijn predikers van de haat. In feite duurt de strijd in de partij al 10 jaar.

Verreweg de meeste discussianten achtten het standpunt van Hoogcarspel verkeerd. Op de door hem voorgestelde wijze zou men nog jaar en dag kunnen doorgaan zonder verbetering te bereiken. Men zou een discussieclub zijn en blijven. Gewezen werd op de verschillen van opvatting met de CPN-leiding, te weten over het toepassen van het democratisch-centralisme, de collectiviteit in de leiding, de partijdiscipline en betreffende de geestelijke vrijheid.

Het deelnemen aan de verkiezingsstrijd werd in het belang geacht van de gehele arbeidersklasse.

Algemeen was men van mening dat het beter zou zijn om met het (formeel) oprichten van een eigen partij te wachten tot de verkiezingen achter de rug waren. Een gunstig verkiezingsresultaat van de Bruggroep zou - zo meende men - het CPN-partijbestuur aanleiding kunnen zijn reële onderhandelingen met de groep aan te gaan.

Het voorstel tot deelneming aan de verkiezingen werd tenslotte met 193 stemmen voor, 8 tegen en 5 onthoudingen aanvaard. De deelneming zal geschieden onder de naam "De Brug voor Vrede en Socialisme".

De kandidatenlijst.

Na een korte discussie werd besloten, dat de eerste vier plaatsen op de lijst zullen worden ingenomen door Gerben Wagenaar, Henk Gortzak, Mevr. Lips en Bertus Brandsen. Over de lagere plaatsen zal later worden beslist. Men overweegt hiervoor eventueel gebruik te maken van namen, die in een bepaalde kieskring een grote aantrekkingskracht kunnen uitoefenen.

Ook zal nog nader beslist worden of men in alle kiesdistricten met een lijst zal uitkomen. In Zeeland zal dit zeker niet het geval zijn.

Henk Gortzak verklaarde zich bereid eventueel zijn tweede plaats in te ruimen voor Jan Hoogcarspel, die zich eerst nog over het aannemen van een candidatuur wenste te beraden.

Met een door de leiding opgesteld "voorlopig verkiezings-program" van 12 punten verklaarde de vergadering zich accoord. Er werd een commissie benoemd die het program nader zal uitwerken.

Organisatie.

Teneinde een nauwere band tussen de leden van de groep te leggen werd op voorstel van de leiding besloten tot het oprichten van een "organisatie", genaamd "Strijdfonds voor Vrede en Socialisme".

De leden van dit fonds verplichten zich tot het betalen van een contributie van 25 cent per week. Zij krijgen een lidmaatschapskaart en ontvangen "De Brug" gratis.

Taak van het strijdfonds is het voeren van de verkiezingsstrijd voor de lijst van de Bruggroep. De leiding van het strijdfonds berust bij een landelijk comité dat terzijde wordt gestaan door plaatselijke propagandacomité's.

De plaatselijke comité's dragen 70% van de door hen ontvangen contributie en andere bijdragen aan het landelijk comité af.

"De Brug" zal - in een goedkopere uitgave, waardoor ruimere verspreiding mogelijk zal zijn - eenmaal per veertien dagen blijven verschijnen.

Landelijke leiding.

Het landelijk comité van het strijdfonds - tevens te zien als de landelijke leiding van de Bruggroep - werd op de conferentie als volgt samengesteld: Gerben Wagenaar, Henk Gortzak, Evert Sip, Jan Hoogcarspel, Mevr. Rie Lips-Odinot, Mien Klüte, Sjef Pieters, Henk Hoogen Stoevenbeld, Mevr. Brecht van den Muyzenberg, Willemse en twee personen, die onbekend wensten te blijven. Het adres van de groep blijft gevestigd aan de Lutmastraat 135-II te Amsterdam, ten huize van Sjef Pieters.

Mislukte poging tot "verzoening".

Terstond na de heropening van de conferentie in de ochtend van 11 januari deelde Henk Gortzak mede, dat hem die morgen door een koerier van de CPN een afschrift was bezorgd van een aan de redactie van het ANP gerichte en door Paul de Groot ondertekende brief.

Onder meer verklaarde het partijbestuur van de CPN zich onder verwijzing naar het desbetreffende besluit van het 19de partijcongres, in die brief nogmaals bereid tot een gesprek met diegenen van de Bruggroep die tot de CPN wensen terug te keren.

Gortzak voegde hieraan toe, dat de conferentie zich moest realiseren, dat het partijbestuur haar "in de boot wilde nemen". Niettemin stelde hij voor aan Paul de Groot te verzoeken ter vergadering te komen en daar gedurende 15 minuten te spreken.

Naar aanleiding hiervan ontstond zich een korte discussie, waarbij bleek, dat Hoogcarspel daags te voren met de partijbestuurder Siem Groenendijk over de mogelijkheid om tot een gesprek te komen van gedachten had gewisseld. Ook Hoogcarspel was van mening dat de bedoelingen van het partijbestuur niet zuiver waren.

Besloten werd een deputatie van vier personen o.w. Henk Gortzak en Jan Hoogcarspel naar "Felix Meritis" te zenden, waar het partijbestuur in vergadering bijeen was om de uitnodiging de conferentie te komen toespreken aan De Groot over te brengen.

Terug van "Felix Meritis" deelde de delegatie mede aldaar te woord gestaan te zijn door Paul de Groot, Harry Verhey, Marcus Bakker en Henk Hoekstra. Men was te kennen gegeven dat De Bruggroep de door het congres gestelde voorwaarden, waaronder de opposanten weer tot de partij konden worden toegelaten afwees, maar dat de groep nog steeds bereid bleef tot het voeren van een gesprek om de eenheid te herstellen. De uitnodiging de conferentie te komen toespreken werd tevens overgebracht. Afsproken werd dat het partijbestuur zich over een en ander zou beraden, en het de conferentie later op de dag met zijn beslissing op de hoogte zou stellen.

Inderdaad werd deze beslissing in de loop van de namiddag per brief aan de conferentie kenbaar gemaakt. Het partijbestuur eiste daarin o.m. dat de conferentie er van zou afzien om met

VERTROUWELIJK

een eigen lijst uit te komen. In dat geval zou de algemeen secretaris bereid zijn een afgevaardigde te zenden naar een later door de Bruggroep te houden vergadering.

Daar de door het partijbestuur gestelde eis als onaanvaardbaar beschouwd werd, besloot de conferentie de brief van het partijbestuur voor kennisgeving aan te nemen.

15 januari 1959

VERTROUWELIJK